

4. Домінська О.Я. Вплив факторів на розвиток льонарства в Україні. *Агросвіт*. 2015. № 7. С. 13–19.
5. Чехова І.В., Чехов С.А. Вітчизняний ринок льону. *Науковий журнал «Економіка України»*. 2017. № 1(662). С. 52–63.
6. Сафонов Ю.М. Економічна ефективність вирощування і переробки льону олійного. *Агросвіт*. 2011. № 3. С. 24–26.
7. Чурсіна Л.А., Тіхосова Г.А., Горач О.О. Перспективи комплексного використання льону олійного. *Праці Таврійського держ. агротехнол. ун-ту*. Мелітополь, 2010. Вип. 10. Т. 1. С. 30–39.
8. Jessop Avenue / Canadian Flax Straw: Present and Future End Use Options. International Conference on Flax and Other Bast Plants 2008. P. 281–289.
9. Cappelletto P., Assirelli A., Bentini M., Pasini P. Fiber valorization of oilseed flax Flax and other Bast Plants Symposium. Poznan, Poland: Institute of Natural Fibres, 1977. P. 150–151.
10. Лихочвор В.В., Петреченко В.Ф. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур. Львів. НВФ. «Українські технології». 2006. 130 с.
11. Коротич П. Льон – нова перспектива в родині олійних. *Пропозиція*. №2, 2006, с. 36.
12. Методика державного сорто випробування сільськогосподарських культур / під ред. В.В. Вовкодава Вип. 1 (загальна частина). К. 2000. С. 100.

УДК 635.914

DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2022.127.10>

ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ДИЗАЙНУ СУЧАСНИХ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ КОМПЛЕКСІВ

Лаврись В.Ю. – асистент кафедри лісового господарства садово-паркового господарства геодезії,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Котовська Ю.С. – асистент кафедри лісового господарства садово-паркового господарства геодезії,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

На іміджеву структуру сучасних готельно-ресторанних комплексів впливає безліч факторів, в числі яких і екодизайн їх приміщень, який складає не тільки з використання натуральних оздоблюючих матеріалів таких як природний камінь, шовк, бавовна, а і живі рослини. І хоча в нашій країні цей напрям флористики з'явився порівняно недавно, гідну репутацію він вже встиг заслужити. Адже озеленення готелів – відмінний спосіб не тільки «оживити» інтер'єр, а й підтримати здоровий мікроклімат приміщення. За допомогою зелених «помічників» можна вирішити низку питань. Очищення повітря, його зволоження, а також збагачення повітря киснем. У приміщеннях, де довгий час знаходиться велика кількість людей, такий додатковий інструмент вентиляції зайвим не буде. Великі композиції із живих рослин можуть регулярно переробляти вуглекислий газ.

Озеленення активно впливає на характер формування інтер'єру і є таким самим рівноцінним компонентом оформлення середовища, як оздоблення стін, меблювання тощо. З допомогою озеленення можна підвищити художню виразність внутрішнього простору.

удосконалити його функціональну організацію, а також підкреслити або кардинально змінити загальну концепцію та тему готелю. Утилітарна функція рослин полягає у розробці певного мікроклімату у приміщеннях.

У сучасних готельно-ресторанних комплексах озеленення інтер'єру дозволяє створити за потреби і затишну сімейну атмосферу для відпочинку та релаксації і феєрію свят (весілля тощо) і помпезність та стриманість водночас для наукових конференцій та світських подій.

Є багато методів, способів і прийомів створення композицій з живих рослин, як з зрізаних в контейнерах з субстратом. Найголовніше, щоб створені композиції вписувались в інтер'єр та тематику готельно-ресторанних комплексів, зокрема в готельний номер, хол, ресторан, ресепшин, зону очікування, конференц-зал, де буде існувати ця композиція.

Ключові слова: озеленення інтер'єрів, мікроклімат, екодизайн, кімнатні рослини.

Lavrivs V.Iu., Kotovska Yu.S. Interior landscaping as an integral part of the design of modern hotel and restaurant complexes

The image structure of modern hotel and restaurant complexes is influenced by many factors, including the eco-design of their premises, which consists not only of the use of natural finishing materials such as natural stone, silk, cotton, but also living plants. And although in our country this direction of floristry appeared relatively recently, he has already earned a decent reputation. After all, landscaping hotels is a great way not only to «revive» the interior, but also to support a healthy microclimate of the room. With the help of green «assistants» you can solve a number of issues. Cleaning the air, moisturizing it, as well as enriching the air with oxygen. In rooms where a large number of people are for a long time, such an additional ventilation tool will not be superfluous. Large compositions from living plants can regularly process carbon dioxide.

Landscaping actively affects the nature of the formation of the interior and is the same equivalent component of the design of the environment as wall decoration, furniture, etc. With the help of landscaping, you can increase the artistic expressiveness of the interior space, improve its functional organization, as well as emphasize or radically change the general concept and theme of the hotel. The utilitarian function of plants is to develop a specific indoor microclimate.

In modern hotel and restaurant complexes, landscaping allows you to create a cozy family atmosphere for recreation and relaxation and extravaganza of the holiday (wedding, etc.) and pomp and restraint at the same time for scientific conferences and secular events.

There are many methods, methods and techniques for creating compositions from living plants, both cut and in containers with substrate. Most importantly, the created compositions fit into the interior and theme of hotel and restaurant complexes, in particular in the hotel room, hall, restaurant, reception, waiting area, conference room, where this composition will exist.

Key words: landscaping of interiors, microclimate, eco-design, indoor plants.

Постановка проблеми. Сучасні ресторани і кафе все більше стають місцями, де можна не тільки смачно поїсти, але і скоротати вечір з близькими людьми в приємній обстановці. Саме тому оформлення інтер'єру за допомогою зелених рослин для таких закладів вкрай важливо. Правильно обраний стиль приміщення задає потрібний настрій і стає прекрасним доповненням до гарної кухні.

Метою даної роботи є дослідження інтер'єрних рішень готельно-ресторанних комплексів за допомогою декоративних рослин.

Згідно даної мети передбачалось виконати наступні завдання:

- дати загальну характеристику озелененню інтер'єру готельно-ресторанних комплексів;
- доповнення екологічного, функціонального та естетичного комфорту в інтер'єрах живими рослинами;
- популяризувати екодизайн для планування та реконструкції готельно-ресторанних комплексів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основи розроблення дизайн-проектів озеленення інтер'єрів, різних за складністю і призначенням, відображено у працях Олійника О.П., Гнатюка Л.Р., Валушко М.В., Іванова Л.А., Резвухіна Л.О., Новосельчук Н.Є. [1, с. 89–91; 2, с. 158–164; 3, с. 224, 251–252]. Проте,

враховуючи динамічність розвитку індустрії гостинності та диференціацію вимог до якості готельного обслуговування, питання удосконалення озеленення інтер'єрів потребує подальших досліджень.

Результати досліджень. Слово «інтер'єр» в архітектурі означає внутрішній простір будівлі. В естетичному плані – це архітектурно-художнє вирішення внутрішнього простору архітектурного об'єкта.

Сприятливі умови життєдіяльності людини в готелях забезпечуються завдяки створенню комфорту як на прилеглий території, так і всередині будівлі. Загальний комфорт внутрішнього простору готелів є інтегрованим поняттям. Воно охоплює екологічний, функціональний та естетичний комфорт середовища будь-якого приміщення готелю [3, с. 78–79, 321].

Екологічний комфорт будь-якого готельно-ресторанного комплексу створюється оптимальним для організму людини поєднанням температури, освітленості, вологості повітря, швидкості руху повітря (вентиляції), дії променевого тепла (інсоляції), шумового режиму, вібрації. Наприклад, коли людина знаходиться у стані спокою чи при виконанні легкої фізичної роботи температура приміщенні взимку не повинна перевищувати 18–22, а влітку – 23–25 °С; швидкість руху повітря взимку повинна становити 0,15, а влітку 0,2–0,4 м/с; відносна вологість – 40–60%.

Важливим компонентом мікроклімату будь-якого приміщення є інсоляція (опроміювання приміщень сонячним промінням і природне освітлення). Тривалість інсоляції для багатьох приміщень готелів відповідно до санітарних норм і правил повинна складати не менше трьох годин на день.

У приміщеннях готелів, де люди проводять більшу частину доби, повинно бути завжди чисте і свіже повітря та нормальний шумовий режим.

Екологічний комфорт в інтер'єрах створюється завдяки системам інженерного забезпечення готелів (вентиляції, кондиціонування повітря, централізованого видалення пилу, опалювання та ін.).

Функціональний комфорт визначає зручність експлуатації будь-якого приміщення. Він забезпечує захист від оточення, безпеку, можливість зберігання особистих речей і здійснення усіх функціональних процесів життєдіяльності людини: сну, харчування, відпочинку, особистої гігієни, розважання, ділових контактів тощо, а також функціональне зонування та раціональний набір обладнання.

Естетичний комфорт визначає позитивний емоційний настрій людини. Це забезпечується завдяки засобам і прийомам, за допомогою яких досягається об'єднання всіх елементів інтер'єру (композиційного простору, колірного вирішення, освітлення, обробки поверхонь, декоративних деталей, світло-зорового ефекту, розміщення меблів та озеленення) в єдине для сприйняття ціле. Естетичний комфорт інтер'єру залежить, насамперед, від гармонійності наочно-просторового оточення, від того, наскільки досягнута цілісність і узгодженість його елементів [2, с. 68; 3, с. 91–92].

Озеленення є активною складовою естетичної організації середовища, яка впливає на характер інтер'єру, допомагає створювати необхідний настрій, зонувати простір і навіть ставати «родзинкою» готельно-ресторанного комплексу [4, с. 32–34].

Озеленення інтер'єрів виникло як елемент культури людини, який відповідає її естетичним потребам. Науковий підхід до озеленення інтер'єрів передбачає поєднання високих декоративних якостей з санітарно-гігієнічною функцією живих рослин та ґрунтується на врахуванні їх екологічних особливостей та біологічної

сумісності. Методика розміщення рослин в інтер'єрі і побудови художньо-декоративних композицій заснована на знанні еколого-географічних особливостей кожного ботанічного виду і законів сучасного аранжування. Декоративне озеленення дасть бажаний результат при поєднанні трьох моментів: умілого підбору рослинних видів, вигідного місця розташування і достатньої культури догляду [1, с. 25–32; 4, с. 32–34].

Озеленення безпосередньо впливає на інтер'єр приміщення, збагачує художню виразність його внутрішнього простору, покращує його функціональну організацію, виконує естетичні та утилітарні функції.

Естетична функція полягає в тому, що озеленення впливає на характер формування інтер'єру так само активно, як і оздоблення стін, меблювання та інше. За допомогою озеленення можна підвищити художню виразність внутрішнього простору, удосконалити його функціональну організацію. Зовнішній вигляд живих рослин та краса створюваних з їх участю композицій мають сильний емоційний вплив на людину, піднімаючи її життєвий тонус.

Утилітарна функція рослин полягає в створенні певного мікроклімату в приміщеннях, в очищенні повітря летючими органічними речовинами тих рослин, які мають виражену антимікробну дію.

За допомогою озеленення виконують поділ простору на зони, підкреслюючи або приховуючи його особливості: рослини можуть створювати ділову атмосферу або навпаки, навіювати відчуття спокою і тепла.

У готелях зустрічаються різні варіанти озеленення інтер'єрів: від озеленення одиничними рослинами до зимових садів, що імітують квітучі субтропічні сади і непрохідні тропічні джунглі. У великих готелях озелененням і доглядом за рослинами займаються дипломовані фахівці (квітникарі, садівники, фітодизайнери). Оскільки обсяг роботи великий, то до догляду за рослинами залучаються покоївки, підсобні робітники [5, с. 22].

Розрізняють активну і нейтральну системи озеленення. Так, у робочій зоні створюють нейтральну систему озеленення, а в зоні відпочинку – активну.

Найбільш широко в готельно-ресторанних приміщеннях використовують озеленення у вестибюлях, холах, коридорах, ресторанах, кафе та у номерах.

Перш за все, слід врахувати, що за характером і розмірами рослинні композиції надзвичайно різноманітні – від настільних мініатюр до великих об'ємно-просторових композицій.

Кожному типу інтер'єру відповідають свої моделі композицій. Ці особливості пов'язані, перш за все, з архітектурним плануванням сучасних типових будівель.

Там, де дозволяє архітектурне планування будівлі, можна використовувати для підвісного озеленення ніші, арки, входи в будівлі і віконні отвори.

Здвоєні рами, підвіконня, під якими знаходяться опалювальні прилади, загальний дефіцит корисної площі змушують віддати перевагу вертикальному озелененню з частковим використанням горизонтальної площини. Це можуть бути традиційні підставки різноманітних конструкцій, на яких розташовані горщики з рослинами та оформлені рослинами арки; більш сучасними є зелені стіни, фітокартини з живих рослин та панно з сукулентів чи живого моху; дуже стильно виглядають «квіткові люстри» – підвішені на металевих стійках до стелі вазони з рослинами; дуже сучасно виглядають фітостіни зі стабілізованих рослин [6, с. 142–146].

Стабілізують рослини шляхом заміни їх натуральної рідини (соку) на спеціальний розчин, основним компонентом якого є гліцерин. Саме завдяки унікальній формулі розчину, стабілізовані квіти зберігають всі природні якості, вони мають

свіжий вигляд, еластичні і досить міцні. На такі рослини практично не сідає пил. Крім цього деякі з рослин, такі як евкаліпт, туя, кипарис і інші, зберігають природний запах і можуть служити не тільки прикрасою приміщення, але і прекрасним ароматизатором повітря. За деякими видами кипарисів навіть відмічено, що вони поглинають запах тютюнового диму, а це важливо для приміщень, де дозволено курити [4, с. 32–34; 8, с. 84].

Популярність використання вертикальних композицій зумовлюють такі чинники: економія місця на підвіконнях і підлозі приміщення; можливість не обмежувати проникнення денного світла; можливість прикрасити інтер'єр приміщення в будь-якому місці, незалежно від розташування вікна. Вертикальне озеленення в мобільних фітотулах може органічно бере зонувати приміщення; поліпшити мікроклімат внутрішнього простору за рахунок насичення повітря киснем [7, с. 112].

У сегмент послуг по вертикальному озелененню також входять кашпо – вони більш скромні в порівнянні з фіто стінами, але все ж не поступаються по споживчому попиту.

Контейнери на підставках, плетені або дерев'яні різноманітні підставки для квітів також можна розмішувати в приміщеннях, час від часу змінюючи їхнє розміщення залежно від пори року, ступеня освітленості рослин.

Глиняні горщики різноманітних розмірів та форм вже самі по собі можуть бути принадами і добре вписуватись в будь-який інтер'єр. Пориста кераміка, що дозволяє кореням рослин дихати, є кращим матеріалом для вирощування рослин.

До озеленення готельно-ресторанних комплексів варто віднести і живі квіти, що стоять у вазах. Вони завжди прикрашають інтер'єр, додають затишку, створюють приємну атмосферу і підвищують художню якість декоративного оздоблення. Квіти рекомендують ставити у вітальнях багатокімнатних номерів – класу «люкс» і загальних вітальнях, холах, на столах адміністраторів і чергових на поверсі, на столиках кав'ярні чи ресторану. Але скрізь у готелі будуть доречно і святково виглядати навіть найскромніші букети або гілочки рослини [8, с. 248–251].

Проектуючи озеленення, слід особливу увагу приділити розміру композицій.

Чим просторіше приміщення, тим більшими за розмірами повинні бути композиції, використовуватися крупніші екземпляри рослин та більша їх кількість.

У готелях з високим рівнем комфорту у вестибюлях створюють зимові сади. Для озеленення інтер'єрів застосовують, як правило, такі види рослин: декоративно-листяні, декоративно-квітучі, виткі та ампельні, сукуленти (агаві, алое, кактуси, деякі молочаї).

Виключно декоративні якості мають деревовидні рослини, особливо такі крупнолисті їх види, як драцена, філодендрон або фікус бенгальський, які прекрасно виглядають в приміщеннях, де мало меблів. Для невеликих приміщень краще підбирати середні або зовсім невеликі екземпляри з широким і нижнім листям. У малих приміщеннях рослини розташовують у кашпо, прикріплених до стіни, або декорують вікна і дзеркала [9, с. 59–61].

Висновки. У сучасному світі серед підприємств, які спеціалізуються на відпочинку та харчуванні, зокрема в готельно-ресторанному бізнесі, існує велика конкуренція за споживача. Одним з пріоритетних напрямків з підвищення рентабельності є екодизайн. Вже доказано – кімнатні рослини також важливі для здоров'я людини, що одні рослини очищують повітря, а другі його дезінфікують, треті заспокоїливо впливають на людину, а існують і такі, які дарують енергію і бадьорість.

Використовується безліч способів озеленення інтер'єрів. Створюючи композиції з живих рослин, що прикрашають приміщення, які привертають увагу, викликають присмне здивування і оживляють навіть скромні куточки для відпочинку. Композиції, які поєднуються з навколишнім оточенням, старовинними або сучасними меблями, розмірами приміщення.

Треба обов'язково врахувати вплив рослин (виділення кисню, запах, колір, отруйність деяких декоративних рослин, пилок при квітуванні) і їх біоенергетику на навколишнє середовище і людей при створенні композиції для різних приміщень, а також навпаки – як навколишнє середовище буде впливати на рослину. Треба також мати на увазі, що рослини різного походження вимагають різних умов для розвитку і зростання, щоб мати здоровий та гарний естетичний вигляд.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Квітникарство закритого ґрунту : навч. посіб. / Ю. Слепцов та ін. Київ : Кондор, 2015. 186 с.
2. Квітникарство: навч. посіб. / Ішук Л.П. та ін. Біла Церква, 2014. 292 с.
3. Роглев Х.Й. Основи готельного менеджменту: підручник. Київ: Кондор, 2009. 408 с.
4. Омелянова В. Ю., Котовська Ю. С. Особливості озеленення офісних приміщень. *Наукові читання імені В.М. Виногорова* : Матеріали II-ї Всеукр. науково-практ. конф. здобувачів вищ. освіти та молодих уч., м. Херсон, 20–21 трав. 2020 р. Херсон, 2020. С. 32–34.
5. Шумера С.С. Дизайн: Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єру. Київ, 2004. 54 с.
6. Основи дизайну інтер'єру: навч. посіб. / О. Олійник та ін. Київ : НАУ, 2011. 228 с.
7. Терешкін О.Г., Балацька Н.Ю. Проектування об'єктів готельно-ресторанного господарств: Конспект лекцій. Харків: ХДУХТ, 2016. 135 с.
8. Дементьєва О.І., Луценко В.С. Особливості озеленення інтер'єрів загальноосвітніх навчальних закладів. The 6 th International scientific and practical conference “European scientific discussions” (April 25-27, 2021) Potere della ragione Editore, Rome, Italy. 2021. С. 248–251.
9. Дементьєва О.І., Луценко В.С. Особливості створення проекту озеленення інтер'єру загальноосвітнього навчального закладу. *Наукові читання імені В.М. Виногорова*: Матеріали II-ї Всеукр. науково-практ. конф. здобувачів вищ. освіти та молодих уч., м. Херсон, 18–19 трав. 2021 р. Херсон, 2021. С. 59–61.